

Beslissing

(B)1937
20 juni 2019

Beslissing met betrekking tot de aanvraag tot goedkeuring van de NV ELIA SYSTEM OPERATOR voor het voorstel tot aanpassingen aan de stroomgebaseerde marktkoppeling in de CWE-regio

Genomen met toepassing van artikel 23, §2, 36° van de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJK KADER.....	4
1.1. Nationaal wettelijk kader	4
1.2. Europees wettelijk kader.....	5
2. ANTECEDENTEN.....	7
2.1. Algemeen.....	7
2.2. Raadpleging	8
3. ANALYSE VAN HET VOORSTEL	9
4. CONCLUSIE	10
BIJLAGE 1	11
BIJLAGE 2	12
BIJLAGE 3	13

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR REGULERING VAN ELEKTRICITEIT EN GAS (hierna: “de CREG”) onderzoekt hierna, op basis van artikel 15, §2 van Verordening (EG) nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad (hierna “de Verordening (EG) 714/2009”) van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit, van artikel 23, §2, 38° en 40° van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: de Elektriciteitswet) en van artikelen 176, §2 en 180, §2 van het Koninklijk Besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang hiertoe (hierna: het Technisch Reglement), het voorstel van NV ELIA SYSTEM OPERATOR (hierna “Elia”) betreffende de aanpassingen aan stroomgebaseerde marktkoppeling in de CWE-regio (hierna “het Voorstel”).

De CREG ontving dit Voorstel van Elia op 17 april 2019, in het Engels. Het is deze Engelstalige versie van het Voorstel dat ter goedkeuring werd voorgelegd en die het onderwerp vormt van deze beslissing.¹ Deze versie wordt in Bijlage 1 toegevoegd.

Deze beslissing wordt opgesplitst in vier delen. Het eerste deel is gewijd aan het wettelijke kader. In het tweede deel worden de antecedenten van de beslissing, inclusief de openbare raadpleging door de CREG, toegelicht. In het derde deel ontleedt de CREG de voorgestelde aanpassingen en het vierde deel, ten slotte, omvat de eigenlijke beslissing.

De onderhavige beslissing werd door het Directiecomité van de CREG goedgekeurd op de vergadering van 20 juni 2019.

¹ Gezien de aard van de wijzigingen (i.e. tekstuele aanpassingen aan de originele *Approval Package* en het opheffen van een bijlage), werd geen versie in één van de landstalen door Elia ingediend.

1. WETTELIJK KADER

1. De aanvraag van Elia tot goedkeuring van het voorstel betreft een wijziging van de congestiebeheersprocedure. In dit hoofdstuk beschrijf de CREG de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.

1.1. NATIONAAL WETTELIJK KADER

2. Artikel 8 §1 van de Elektriciteitswet schrijft voor dat de netwerkbeheerder belast is met de taak van het publiceren van de normen voor het plannen, uitbaten en de veiligheid die worden aangewend, met inbegrip van een algemeen plan voor de berekening van het totale transfertvermogen en de betrouwbaarheidsmarges van de transmissie op basis van de elektrische en fysische karakteristieken van het net.

3. Artikel 23, §2, 36° van de Elektriciteitswet bepaalt dat de CREG moet toezien op het congestiebeheer van het transmissienet, met inbegrip van de interconnecties, en de invoering van de regels voor het congestiebeheer. Artikel 23, §2, 38° bepaalt dat de CREG het algemeen plan goedkeurt voor de berekening van de totale overdrachtscapaciteit en van de betrouwbaarheidsmarge van de transmissie vanuit elektrische en fysische kenmerken van het net dat gepubliceerd wordt door de netbeheerder met toepassing van artikel 8, §1, derde lid, 11°.

4. Artikel 176 §1 van het Technische Reglement specificceert dat de netbeheerder de methodes bepaalt die hij toepast tijdens de evaluatie van de transmissiecapaciteit die hij aan de toegangsverantwoordelijken voor hun energie-uitwisseling met de buitenlandse netten ter beschikking kan stellen. Artikel 176 §2 schrijft voor dat de netbeheerder de methodes bedoeld in §1 door de netbeheerder worden gepubliceerd overeenkomstig artikel 26 van dit besluit en ter kennis van de commissie gebracht. Artikel 180, §2 van het Technische Reglement preciseert dat de methodes voor congestiebeheer, alsook de veiligheidsregels, ter goedkeuring aan de CREG ter kennis gebracht moten worden en gepubliceerd moeten worden overeenkomstig artikel 26.

5. Artikel 177 bepaalt : *§1. De methodes, bedoeld in artikel 176, hebben tot doel, een zo groot mogelijke capaciteit van verbindingen ter beschikking stellen en dit op een transparante en niet-discriminerende wijze, en waarbij de veiligheid, de betrouwbaarheid en de efficiëntie van het net worden gewaarborgd. (...)*

1.2. EUROPEES WETTELIJK KADER

6. De implementatie van de stroomgebaseerde marktkoppeling in day-ahead in Centraal-West-Europa (hierna "CWE DA FBMC"), startte op basis van de Annex discussies eind 2006 van Verordening (EG) 1228/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 26 Juni 2003 handelend over de voorwaarden voor toegang tot het netwerk voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit, later vervangen door Verordening (EG) 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreft de voorwaarden voor de toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) 1228/2003 (hierna: "Verordening (EG) 714/2009"). De realisatie van een eenheidsmarkt in elektriciteit in day-ahead en in intraday zijn essentieel in het behalen van de Europese doelstellingen inzake competitiviteit, bevoorradingszekerheid en betaalbaarheid van elektriciteit, zoals beschreven in de Verordening (EG) 2015/1222 van 24 juli 2015 die een richtlijn vastlegt voor de allocatie van capaciteit en voor congestiebeheer of "capacity allocation and congestion management" (hierna: "de CACM Verordening").

7. Artikel 15, eerste en tweede lid, van Verordening (EG) 714/2009 luiden:

1. *De transmissiesysteembeheerders voorzien in mechanismen voor coördinatie en uitwisseling van informatie teneinde in het kader van congestiebeheer in te staan voor de zekerheid van de netwerken.*

2. *De door de transmissiesysteembeheerders gehanteerde veiligheids-, operationele en planningsnormen worden openbaar gemaakt. Dit omvat tevens een algemeen model voor de berekening van de totale overdrachtcapaciteit en de transmissiebetrouwbaarheidsmarge, een en ander gebaseerd op de elektrische en fysieke eigenschappen van het netwerk. Dergelijke modellen moeten door de regulerende instanties worden goedgekeurd.*

(...)

8. Artikel 16, eerste, tweede en derde lid, van Verordening (EG) 714/2009 luiden:

1. *Congestieproblemen van het netwerk worden aangepakt met niet-discriminerende, aan de markt gerelateerde oplossingen waarvan voor de marktpelers en de betrokken transmissiesysteembeheerders efficiënte economische signalen uitgaan. Bij voorkeur dienen netcongestieproblemen te worden opgelost met van transacties losstaande methoden, d.w.z. methoden waarbij geen keuze tussen de contracten van afzonderlijke marktpelers hoeft te worden gemaakt.*

2. *Procedures om transacties te beperken worden slechts toegepast in noodsituaties, wanneer de transmissiesysteembeheerder snel moet optreden en redispatching of compensatiehandel niet mogelijk is. Dergelijke procedures worden op niet-discriminerende wijze toegepast. Behoudens in geval van overmacht worden marktpelers met een capaciteitstoe wijzing voor een eventuele beperking vergoed.*

3. *Marktpelers krijgen de beschikking over de maximale capaciteit van de interconnecties en/of de maximale capaciteit van de transmissienetwerken waarmee grensoverschrijdende stromen worden verzorgd, zulks in overeenstemming met de voor een bedrijfszekere exploitatie van het netwerk geldende veiligheidsnormen.*

(...)

9. Bijlage 1 bij Verordening (EG) 714/2009 bepaalt onder meer het volgende:

Artikel 1.7 :

Bij het definiëren van passende netwerkgebieden waarop en waartussen congestiebeheer van toepassing is, moeten de transmissiesysteembeheerders zich laten leiden door de beginselen van rendabiliteit en minimalisering van de negatieve gevolgen voor de interne markt voor elektriciteit. Met name mogen transmissiesysteembeheerders de interconnectiecapaciteit niet beperken om congestie binnen hun eigen controlegebied op te lossen, behalve om de hierboven vermelde redenen en redenen van operationele veiligheid en moeten de transmissiesysteembeheerders ze beschrijven en alle systeemgebruikers hiervan op transparante wijze in kennis stellen. Een dergelijke situatie wordt alleen getolereerd zolang geen oplossing op lange termijn is gevonden. De methoden en projecten waarmee zo'n oplossing kan worden bereikt, worden door de transmissiesysteembeheerders beschreven en op transparante wijze aan de systeemgebruikers gepresenteerd.” (...)

Artikel 3.5:

Ter bevordering van eerlijke en doeltreffende mededinging en grensoverschrijdende handel, dient de in punt 3.2 beschreven coördinatie tussen de transmissiesysteembeheerders binnen de gebieden alle stappen te bestrijken, gaande van capaciteitsberekening en optimalisering van toewijzing tot veilige exploitatie van het netwerk, en worden de verantwoordelijkheden duidelijk verdeeld. Deze coördinatie heeft met name betrekking op:

a) het gebruik van een gemeenschappelijk transmissiemodel dat doeltreffend omspringt met fysieke loop-flows en rekening houdt met de verschillen tussen fysieke en commerciële stromen;

b) de toewijzing en nominering van capaciteit om doeltreffend om te springen met onderling afhankelijke fysieke loop-flows; (...)

g) de verificatie van de stromen om te voldoen aan de eisen inzake netwerkbeveiliging voor operationele planning en realtime-exploitatie; (...).”

Artikel 5.2:

Transmissiesysteembeheerders publiceren een algemen beschrijving van de congestiebeheermethoden die in diverse omstandigheden worden toegepast om zoveel mogelijk capaciteit ter beschikking te stellen van de markt, alsook een algemeen systeem voor de berekening van de interconnectiecapaciteit voor de verschillende tijdsbestekken, gebaseerd op de werkelijke elektrische en fysische toestand van het netwerk. Een dergelijk systeem moet door de regulerende instanties van de lidstaten worden beoordeeld.

2. ANTECEDENTEN

2.1. ALGEMEEN

6. De CREG keurde, in maart 2015, de methodologie voor de stroomgebaseerde marktkoppeling tussen de biedzones van de CWE-regio goed, in haar Eindbeslissing (B) 1410. Aan deze goedkeuring werden een aantal voorwaarden gekoppeld waaraan Elia en de CWE TSB's dienden te voldoen, waaronder 15 punten die opgenomen zijn in de gemeenschappelijke *position paper*.

7. Op vraag van verschillende Zwitserse belanghebbenden, de Zwitserse regulerende instanties en ministeries hebben de CWE regulerende instanties, ministeries en TSB's in 2018 een oplossing gezocht om met de invloed van de uitwisselingen tussen CWE biedzones op het Zwitserse netwerk, om te gaan. Hiertoe dienden de TSB's, in december 2018, een goedkeuringsaanvraag in bij de regulerende instanties om een Franse externe beperking, van toepassing voor de winterperiode 2018 – 2019.

8. Gezien het tijdelijke karakter van deze maatregel en het enkel van toepassing zijn tijdens de winterperiode 2018 – 2019, dienden de CWE TSB's, in april 2019, een goedkeuringsaanvraag om deze *Approval Package* opnieuw te wijzigen. Concreet wordt de Franse importbeperking opgeheven.

9. Daarnaast dienden een aantal wijzigingen te worden doorgevoerd om de *Approval Package* conform te maken met de introductie van de *multi-NEMO* omgeving. CWE TSB's en NEMO's gaven de intentie aan om, in de loop van juni 2010, de nodige technische wijzigingen geïmplementeerd te zullen hebben om het toe te staan aan meerdere NEMO's om actief te zijn binnen een biedzone, zoals toegestaan binnen het kader van de CACM Verordening.

10. Om deze twee wijzigingen, met name de opheffing van de Franse importbeperking en de *multi-NEMO* wijzigingen, te formaliseren, dienden de CWE TSB's in april 2019 de bijgevoegde goedkeuringsaanvraag in. Na ontvangst van dit voorstel pleegden de CWE regulerende instanties overleg met betrekking tot hun positie ten opzichte van het voorstel. Dit leidde tot het goedkeuren, op 30 april 2019, van de gezamenlijke *position paper* ter goedkeuring van het voorstel. Dit document behandelt ook de goedkeuring van de wijziging aan het *increase / decrease* proces in *intraday* van de CWE TSB's, dat echter niet binnen het bereik van deze beslissing valt.²

² Beslissing (B) 1924 over de aanvraag tot goedkeuring van de NV ELIA SYSTEM OPERATOR voor de aanpassing aan de methodologie voor de berekening van de capaciteit in intraday volgens het increase/decrease proces in de CWE regio

2.2. RAADPLEGING

11. De Engelstalige versie van het Voorstel werd door de CREG aan alle belanghebbenden ter consultatie voorgelegd. Deze openbare raadpleging werd via een nieuwsbrief ter kennis gebracht op 7 mei 2019 en liep op haar website tussen 7 mei en 28 mei 2019. Conform de bepalingen in artikel 35, §1 van het Huishoudelijk Reglement van de CREG, omvatten de raadplegingsdocumenten het voorstel dat door een derde ter goedkeuring wordt voorgelegd (*in casu* het Voorstel van Elia).

12. De CREG ontving, tijdens de openbare raadpleging, één antwoord van Febeliec. De CREG dankt Febeliec om te reageren op de raadpleging en bespreekt de ontvangen opmerkingen hieronder. Het integrale antwoord is aan deze beslissing toegevoegd in Bijlage 3.

13. Als eerste opmerking geeft Febeliec haar twijfels aan of de huidige keuze binnen de context van de CACM Verordening om meerdere NEMO's binnen één biedzone toe te laten, de meest efficiënte is. Naast het verhogen van de implementatie- en beheerskosten van een dergelijke aanpak, zijn er ook extreme situaties mogelijk waarin een onevenwicht bestaat tussen vraag en aanbod van energie, in geval van (partiële) ont koppeling van één of meerdere NEMO's. De CREG deelt de bezorgdheden van Febeliec maar wenst te benadrukken dat deze keuze niet binnen het bereik van deze beslissing valt. De CREG heeft reeds uitvoerig haar positie met betrekking tot het beheer van NEMO's en de MCO-functie te kennen gegeven, onder meer in Studie (F) 1289.³

14. Als tweede opmerking vraagt Febeliec zich af of, gezien de noodzaak zich niet langer stelt om een externe beperking voor Duitsland en Frankrijk te handhaven, dit voor België ook nog nodig is. Hoewel dit opnieuw niet binnen het bereik van deze beslissing valt, geeft de CREG aan dat het in overleg is met Elia om de bestaande importbeperking te verfijnen en de wetenschappelijke onderbouwing ligt momenteel voor aan de CREG ter analyse. De resultaten van dit overleg en deze analyse zullen bijtijds met de belanghebbenden worden gedeeld.

³ Studie (F) 1289 over het beheer van energiebeurzen: mededinging of regulering ?

3. ANALYSE VAN HET VOORSTEL

15. Het Voorstel van Elia heeft tot doel twee wijzigingen aan te brengen aan de goedgekeurde methodologie voor de stroomgebaseerde marktkoppeling in de CWE-regio:

- Het opheffen van de Franse importbeperking om het hoofd te bieden aan Zwitserse systeemveiligheidsrisico's in de winter 2018 – 2019; en
- Het doorvoeren van wijzigingen om de methodologie conform te maken aan de situatie waarin meerdere NEMO's actief zijn in de biedzones van de CWE-regio.

16. Voor wat betreft de eerste wijziging, wenst de CREG haar akkoord te geven daar het, na de goedkeuring in januari 2019, een tijdelijke maatregel betrof. Deze werd ingegeven door de noodzaak die werd uitgedrukt door verschillende Zwitserse belanghebbenden, de regulerende instantie en de ministeries om het hoofd te kunnen bieden aan de systeemveiligheidsrisico's van het Zwitserse netwerk als gevolg van uitwisselingen resulterende uit de CWE stroomgebaseerde marktkoppeling.

17. Het opnemen van de noodzakelijke wijzigingen om het toe te staan aan meerdere NEMO's om actief te zijn in de CWE biedzones, is conform de eerdere besprekingen en ontwikkelingen in het kader van de implementatie van de CACM Verordening. Sinds begin 2016 zijn meerdere NEMO's, bij Ministerieel Besluit, aangewezen in België.⁴ De wijzigingen aan de methodologie voor de stroomgebaseerde marktkoppeling moeten het mogelijk maken om de methodologie, die oorspronkelijk met één enkele NEMO ontwikkeld werd, open te stellen voor de nieuwe NEMO's.

18. De CREG is van mening dat beide wijzigingen kunnen worden goedgekeurd. Voor wat betreft het volledige ontwerp van de stroomgebaseerde marktkoppelingmethodologie, verwijst de CREG naar eerdere beslissingen zoals Beslissing (B) 1891 en Beslissing (B) 1410.

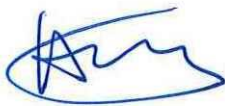
⁴ Nord Pool NV en Belpex NV (later EPEX SPOT Belgium).

4. CONCLUSIE

Met toepassing van artikel 23, §2, 36° van de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt beslist de CREG om, om de voorgaande redenen, de goedkeuringsaanvraag van de NV ELIA SYSTEM OPERATOR voor de aanpassing aan de stroomgebaseerde marktkoppeling in de CWE-regio, goed te keuren.

Deze goedgekeurde aanpassingen omvatten het opheffen van de Franse importbeperking voor de winter 2018 – 2019 en het opnemen van de nodige wijzigingen voor de *multi-NEMO* omgeving.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE 1

Documentation of the CWE FB MC solution (April 2019 – version 4.1, applicable as of May 21st 2019)

Engelstalige versie – April 2019

BIJLAGE 2

Common position paper of CWE NRAs on the update of the day-ahead Flow-Based Market Coupling methodology and on the update of the methodology for intraday capacity calculation submitted in April 2019

Engelstalige versie – 30 april 2019

BIJLAGE 3

Antwoorden ontvangen tijdens de openbare raadpleging

1. Febeliec – 29 mei 2019